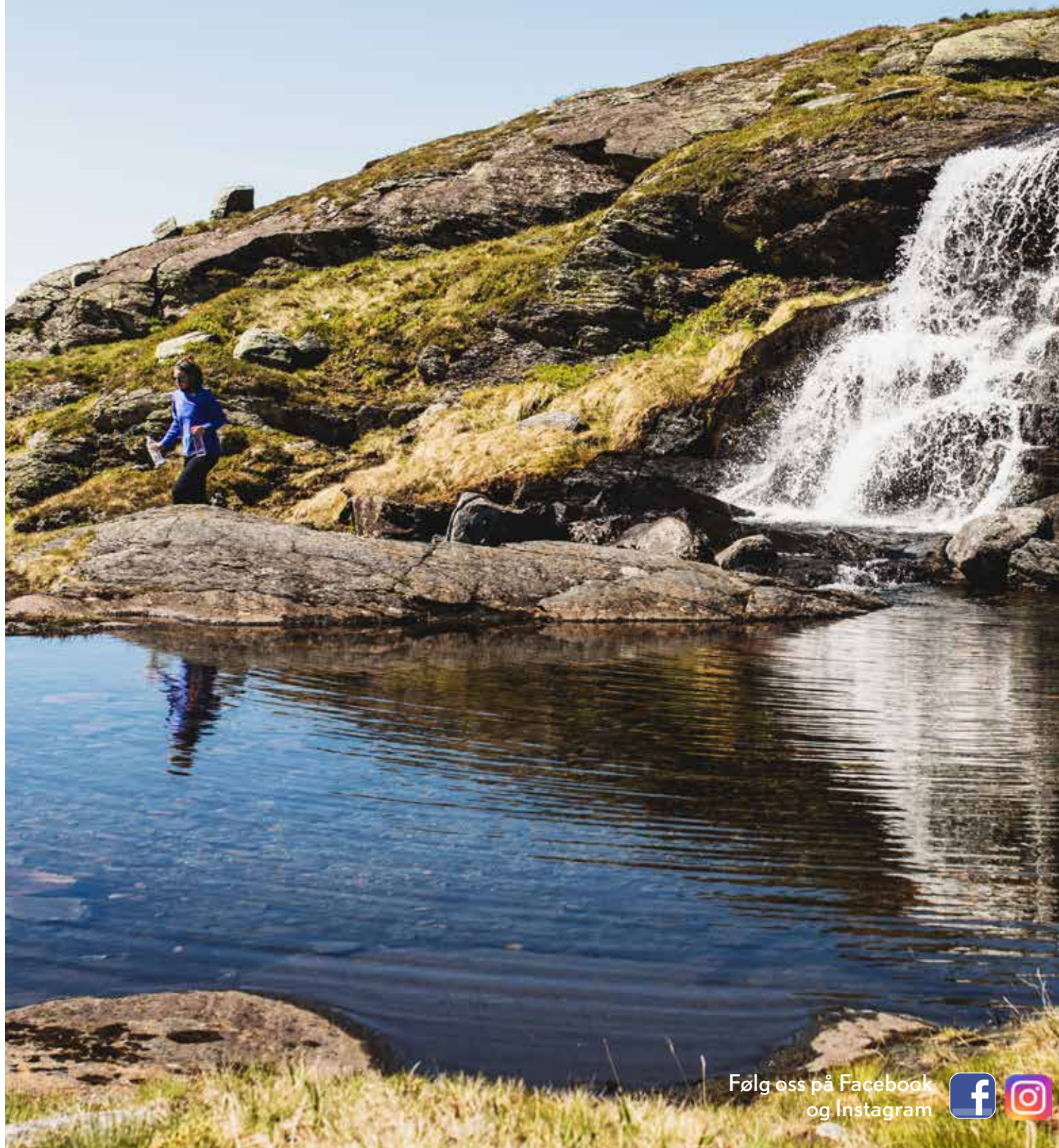

HT-NYTT

44. ÅRGANG

NR 1 2022

Følg oss på Facebook
og Instagram

Turen starter med

Haugesund Turistforening

HT-NYTT

Utgave 1, 2022

Utgitt juni 2022

Haugesund Turistforening

Strandgata 171 (Bytunet), 5525 Haugesund

Telefon: 52 71 53 11

Nettside: haugesund.dnt.no

E-post: haugesund@dnt.no

Åpningstider Tursenteret: Hverdager 10-15.30

ADMINISTRASJON:

Daglig leder

Tore Haugen,

Tore.haugen@dnt.no

Leder prosjekt og teknisk drift

Rolf Svendsen,

Rolf.svendsen@dnt.no

Aktivitets- og turansvarlig

Audhild Sannes,

Audhild.sannes@dnt.no

Aktivitet barn og unge

Belinda Lid Gundersen,

Belinda.gundersen@dnt.no

Kommunikasjon og kundeservice

Lotte Størksen,

Lotte.storksen@dnt.no

Redaksjon HT-nytt:

Lotte Størksen

Per Qvale

Knut Lund Jacobsen

Silje Rødeseike

Sunda Turlag: Bjarne Bertelsen

Etne Turlag: Evy Hetland Hus

Vindafjord Turlag: Per Fatland

KONTINGENTSATSER 2022

Familiemedlemskap	kr 1325,-
Hovedmedlem	kr 740,-
Ungdom (13 – 26 år)	kr 330,-
Barnas Turlag (0 – 12 år)	kr 140,-
Husstandsmedlemskap	kr 405,-
Honnør (67 år og over)	kr 580,-

Gi et medlemskap i gave!

I tillegg til medlemskap
for ett år, har vi også:

Barnas Turlag:

Medlemskap til og
med barnet er 12 år. Pris: 1200,-

Jubileum:

Hovedmedlemskap i 10 år. Pris: 7400,-

Livsvarig medlemskap:

Hovedmedlemskap x 25. Pris: 18.000,-

dnt.no/medlem

STYRET, HAUGESUND TURISTFORENING:

Lars Johann Milje, styreleder

Inge Kallevik Haavik

Rolf Børseth

Geir Kvassheim

Arvid Helgesen

Eli Severinsen

Anita Sælevik

Arne Mo, varamedlem

Silje Rødeseike, varamedlem

LEDERE KOMITÉER 2022:

Hyttedrift: Jostein Haavik

Driftskomite Olalia Fjellstove: Harald Selsås

Sti- og vardekomité: Geir Kvassheim

Turkomiteen: Audhild Sannes

Sauabrehytta: Anders Nordeide

Simlebu: Britt Rameckers

Sandvasshytta: Stein Ove Bjelland

Blomstølen: Hildur Grainger

Storavassbu: Evy Hetland Hus

Løkjelsvatnhytta: Jarle Ræstad

Olalia: Helge Waage

Flokehyttene: Harald Selsås

Nordvikgården: Arvid Helgesen

Villa Vibrandsøy: Torunn Alnes

Geitungen fyr: Karl Andreas Knutsen

Olalia Fjellstove hyttevertkomité: Anne Smistad Flemmen

Husstyret: Kaare Haavik

Barnas Turlag Haugesund: Maria Louise Bordvik

Barnas Turlag Sveio: Mona Eikemo

Barnas Turlag Vindafjord: Tina Mari Einem Heggen

Barnas Turlag Tysvær: Jan Terje Mørk

Barnas Turlag Karmøy: Hanne Jamieson

DNT ung Haugesund: Ebba Lothe og Frida Oline Steinsnes Nypan

Folkehelse: Inger Anne Drevland

Seniorgruppa: Anne Margrethe Utne-Reitan

Turkomité: Ivan Hauge

Arrangementskomité: Jarle Ræstad

Naturvernkomité: Karl Andreas Knutsen

Hedersmerkekomité: Karl Andreas Knutsen

Innstillingskomité: Sven Oscar Larsen

Turen starter med

Foto forside:
Line Hårklau, DNT

INNHold

LEDER	4
HEDRET MED GULLNÅLEN.....	5
HELGELANDSFJELLET I FØRRE	6
FRIVILLIGHETENS ÅR 2022	8
TURLEDERNE LINE OG HENNING	10
ET BÆREKRAFTIG ALTERNATIV.....	14
HISTORIEN OM HYTTENE: OLALIA.....	15
RUNDTUR FRA OLALIA TIL DAGSTURHYTTA PÅ LEITESHAUGEN	19
TURFANT OLALIA	21
HAUGESUND PÅ LANGS	22
ISBREENE MINKER – BREIFONN FORSVINNER	23
OPPSTART AV SKOG- OG VEDGRUPPE.....	26
FLERE FORBEDRINGER I BYHEIENE	27
VELKOMMEN TIL VILLA VIBRANDSØY.....	32
SIMLEBU SKAL BLI NY	34

8

10

15

22

23

32

34

HEI ALLE DERE 7000 HT-MEDLEMMER!

Først vil jeg takke alle, som på årsmøtet i mars gav meg fornyet tillit som styreleder i HT. Jeg hører og ser at det er mye optimisme i foreningen. Dette inspirerer meg og hele styret til å få satt ut i livet og legge til rette for mange av de gode idéene og det fine arbeidet som våre tillitsvalgte bidrar med. Vi skal love å brette opp armene, stå på og gjøre vårt beste!

2022 startet helt utrolig, da vi i den 4. mars ble invitert til ett års forsinket 70-års feiring for Trygve Seglem, i Festiviteten. Og stor var gleden hos oss fra HT da vi som første forening ble ropt frem på scenen for å motta en gave på kr. 500.000. Egentlig fikk vi kr 600.000, for ved invitasjonen til bursdagsfeiringen, som vi fikk i mars i fjor på hans egentlige 70-årsdag, lå det og ved en sjekk på kr. 100.000. Takk Trygve Seglem for din giverglede og raushet! Denne gaven setter oss trolig i stand til å få fullført den nye «hytta» vår, «Villa Vibrandsøy», på en verdig og fin måte, med en vakker hage omkring den praktfullt renoverte Knutsen-Villaen. Da HT var vertskap for DNT sitt landsmøte 10.-11. juni ble «Villa Vibrandsøy» markert åpnet med hele DNT-Norge til stede.

En annen hyggelig sak må jeg også fortelle dere: I disse dager sendes søknad om byggeløyve til Etne kommune. Vi søker om tillatelse til å bygge ny hytte på Simlebu! Dette blir et nytt økonomisk stort løft for foreningen. Men sammen med dere frivillige, stat og kommuner, samt våre alltid så positive sponsorer får vi dette til! Takket være hyggelige og positive grunneiere på Rullestad, og hjelpsomme saksbehandlere i Etne kommune, ser vi nå at ny Simlebu-hytte kan bli en realitet. Om alt klaffer, kan det godt hende vi har ny Simlebu-hytte klar til foreningens 100-års jubileum i 2025.

Jeg vil også nevne at det pågår diskusjoner og samtaler om å endre navn på godeste Haugesund Turistforening. På årsmøtet i mars ble vi enige om å ha en konstruktiv, saklig og brei debatt gjennom hele året, om en eventuell navneendring. Da tar vi en endelig avgjørelse om saken på neste årsmøte den 13. mars 2023. Forslag til nytt navn som har vært nevnt er DNT Haugaland og DNT Haugesund. Jeg vil oppfordre alle våre 7000 medlemmer til å delta i denne debatten, si sin mening og gjerne komme med i fora som skal debattere denne saken. Det er lettere å ta en avgjørelse når det er stor enighet i foreningen. Noe jeg håper det blir til slutt, uavhengig av resultatet.

Ellers går vi mot sommer, og våre dugnadsgjenger holder i disse dager på å klargjøre hyttene, stiene og broene for at vi alle kan få fine og trygge turer i fjellet også dette året. **TAKK TIL ALLE SOM BIDRAR MED DUGNADSARBEID!**

2022 er av myndighetene beramet som «Frivillighetens år», og vi i HT har 2-300 frivillige som bidrar til at den største foreningen på Haugalandet kan opprettholde alle de gode tilbudene som vi har, til alle de som ønsker å ta imot. Vi skal også markere «frivillighetens år» i løpet av året.

Det er mye jeg kunne ha lyst til å fortell dere om angående vår forening, men plassen er jo begrenset. Så min oppfordring er at ønsker dere å vite hva som rører seg i HT, så kom på medlemsmøter, turer og tilstelninger i foreningens regi. Her er plass for alle.

Til slutt vil jeg nytte anledningen til å ønske dere alle en riktig FIN TUR-SOMMER!

Lars Johann Milje, styreleder

DIKT

*Her kommer et dikt
fra Karmøy dikteren
Erling Nygård (1917-1978).
Gjelder dette oss i Turistforeningen?
Jeg håper heller at
det er oss som smiler ved en
foss og som «nyter visst å gå»!
Mvh Anne Rees Halvorsen*

BILEN

*Nå har vi fått vår nye bil
og kjører så det spruter.
Vi kjører mange lange mil,
-ser landskap gjennom ruter.*

*Men at vår nabo er så rar
kan ikke vi forstå.
Han går omkring med barmen bar,
og nyter visst å gå.*

*Han ter seg ikke slik som oss,
og kjører ikke bil.
Vi ser ham ofte ved en foss,
der står han med et smil.*

*Men kanskje han er glad og fri
som går sin søndagstur.
Naturen kjenner ikke vi
som ser den fra vårt bur.*

*Fra Spor dei sette. 1: «spor i ord»: Ein
Karmøyantologi av Martin Gjersvik*

Anders Nordeide, Paul Postvoll, Anne Lise Borum (Hedersmerkekomiteén) og Trond Henriksen.

HEDRET MED GULLNÅLEN

På årsmøtet i mars delte hedersmerkekomiteén ut HT-nålen i gull til tre flotte dugnadsarbeidere. Gullnålen går til frivillige med lang fartstid, som har gjort mye arbeid for fellesskapet.

ANDERS NORDEIDE

- Anders startet som hyttevakt på Simlebu i 1997 til 2002
- Byggeteknisk komité fra 2003 til 2008
- Innstillingskomiteen 2003 til 2006
- Hyttevakt på Løkjelsvatn 2006 til 2014
- Styremedlem 2007 til 2010
- Hyttedriftkomite 2013 til 2017
- Arrangementskomité 2006 til 2007
- Hyttevakt på Blomstølen fra 2015 til 2017
- Kandidaten kom inn som hyttevakt på Sauabrehytta i 2018 og er fremdeles aktiv der.
- Kandidaten fremstår alltid som trygg, kunnskapsrik og rolig i alt arbeid.

Anders Noreide, foreningen takker deg for alt nedlagt arbeid og hedrer deg med gullnålen.

PAUL POSTVOLL

- Hyttevakt på Nordvikgården fra 2005 til 2010
- Medlem av husstyret fra 2009 til 2012, og 2022.
- I seniorgruppen fra 2010 til 2017
- Sti- og vardekomiteén fra 2011 og er fremdeles svært aktiv der.
- Paul har også vært, og er fremdeles, en trygg og sikker turlleder og stiller alltid velvillig til dugnad.
- Kandidaten er også foreningens ubestridte og eneste TV-stjerne, etter hovedrollen i TV Haugaland sitt svar på «Monsen på villspor»: «Paul merker fra Sandvass til Vaula»

Paul Postvoll, foreningen takker deg for alt nedlagt arbeid og hedrer deg med gullnålen.

TROND HENRIKSEN

- Trond har gitt mye av sin tid til Olalia.
- Han startet i 1998 som hyttevakt på Olalia og er fremdeles aktiv der.
- Trond kom inn i hyttedriftkomiteen i 2010 og er også her fremdeles aktiv.
- «Ring Trond» er det vanligste rådet blant vaktene på Olalia når noen står fast eller ikke finner ut av det – han har full kontroll.

Trond Henriksen, foreningen takker deg for alt nedlagt arbeid og hedrer deg med gullnålen

Tekst: Hartvig Waage

HELGELANDSFJELLET I FØRRE

Utsikt fra toppen mot sør mot Aksdalvatnet, Boknafjellet og Førresfjorden. Foto: Hartvig Waage

Mange steder og områder i Norge har navn med Helgeland i seg. Helgelandsfjellet i Førre/Aksdal har navnet sitt fra gården Helgeland som ligger like øst for fjellet mot Aksdal. Navnet kan bety at dette i førkristen tid har vært en kultplass. Det kan også ha noe med lys og ild å gjøre. Hålogaland er det samme navnet og kan ha noe med nordlyset å gjøre?

I dag er Helgelandsfjellet blitt et populært turmål både for nærområdet og hele Haugalandet. Det er lett tilgjengelig og passe for en kveldstur, bare 219 moh. For 20-30 år siden var fjellet lite kjent og få visste hvor Helgelandsfjellet var.

Nedenfor var det skytebane der Førresdalen barnehage ligger i dag, noe som gjorde det risikabelt å ferdes i området. Få og lite synlige stier førte til toppen. Hva skjedde så? Ved tusenårsskiftet ble skolene i Tysvær utfordret til vardebrenning på nyttårsafta. Førre skole valgte Helgelandsfjellet.

Våren 1999 bar elevene mange tømmerstokker til toppen. Disse ble

brukt til rammeverk for bålet. Om høsten ble et lass med restmaterialer tippet ved den nye lekeplassen i Førredalen. Disse skulle elevene bære opp. Det var en dårlig og krevende sti opp. En av fedrene, Guttorm Undheim, begynte å utbedre stien ved å skjære brake og legge steiner. Guttorm begynte også å bære materialer nesten daglig. Etter hvert ble stien bedre, og på nyttårsafta møtte 150 elever og foreldre på toppen og tente vardebålet. Dessverre var det tett tåke, men den lettet da toget gikk ned igjen med fakler.

Det ble et flott syn langt av lei da fakketoget gikk nedover fra toppen. Siden da har Guttorm Undheim og

Stien opp minner om de populære Sherpatrappene. Foto: Hartvig Waage

Fra innvielsen av Gjertrudskjen i 2001. Foto: Tysvær bygdeblad

Eika. Foto: Hartvig Waage

Arne Ilstad jobbet jevnt og trutt med forbedring av stien både opp til toppen og videre nordover Helgelandsfjellet. De har båret tonnevis med grus, drenert, bygget trapper og pleiet vegetasjonen. Stien ligner på Sherpatrappene vi har fått mange steder i Norge. I 2020 fikk de velfortjent Tysvær kommune sin frivilligpris for sin innsats. Stiene på Helgelandsfjellet har gjort toppen til et svært populært turmål og trimområde for hele distriktet. På toppen er det et flott utsyn i alle himmelretninger til Lammanuten, Hodnafjellet, Alvanuten, Valhest, Kvinnherad fjellene, Stovegolvet, Siggjo, Klauv, Såt, Karmøy, Utsira og Boknafjellet m.m. Ved Førresdalen barnehage er det parkering, og stien starter ved lekeplassen øverst i Førresdalen.

GJERTRUDSKJEN

På toppen viser et skilt en godt opparbeidet sti nordover til Gjertrudskjen. Hva kan det være? I 2001 fikk Førre skole bygd ei grillhytte på en flate oppe ved nordre del av Helgelandsfjellet. Den blir brukt av SFO og til skolen sine uteundervisningsaktiviteter.

Flere barnehager bruker også stedet. «Skjen» betyr i lokal tradisjon ei flate, og til den er det knyttet et kvinnenavn, Gjertrud. Barn var nysgjerrige og ville vite hvem denne Gjertrud var. Rundt 1800 ble Gjertrud fra Torvestad gift i Førre. Var det denne Gjertrud som gikk opp hit når hun fikk hjemlengsel? Her kunne

Guttorm Undheim og Arne Ilstad fikk i 2020 frivilligprisen for sin innsats med stiene. Foto: Tysvær bygdeblad

hun se utover til Karmøy. Det kan vi lure på! Fra Gjertrudskjen er det kort veg ned til Førre Terrasse, og da er det flere veger tilbake til utgangspunktet. I første sving på gata nedover kan en ta til venstre mot vanntankene. Rett før vanntankene går stien tilbake utgangspunktet. Ved gjerdeklyver kan en ta av til Eika.

EIKA

I overkant av akebakken og de første «Sherpatrappene», kan vi gå til venstre på stien et par hundre meter til en gjerdeklyver. Rett ovenfor gjerdeklyveren kommer vi til den gamle Eika. Hva er spesielt med Eika? Jo, dette var det eneste treet på hele Helgelandsfjellet. Det var godt synlig langt av lei. Da var dette sauebeiter der dyra holdt vegetasjonen nede. Helgelandsfjellet var lynghei.

Men Eika vokste rett ut av berget, og ingen dyr kom til for å spise eikespira. I dag er Eika et mektig tre som vokser

rett ut av berget, men nå er den skjult av andre trær. Historia til Eika ble en del av Førre skole sin Tysværtunforestilling «Før(r)e var» i 2007. Fra Eika går det en tilrettelagt sti videre oppover, men denne er bratt og krevende.

MIGANSFOSSEN

Rett før Gjertrudskjen er det bygd en trebro over ei myr. Her kan en ta til venstre i overkant av gjerdet mor Førre Terrasse. Følg gjerdet til nesten laveste punkt. Ta til venstre inn i skogen og dere vil oppdage «den hemmelige» Migansfossen. Før var den et landemerke som var godt synlig langt av sted der den sprutet vannet nedover fjellsida. Derav navnet.

I sin tid var det forslag om at Førre Terrasse kunne hete «Migansfeltet». Det fikk ikke stor tilslutning. I dag er den et spennende besøk for både barn og voksne, spesielt etter en regnperiode.

God tur på Helgelandsfjellet!

Frivillighetens år

Dugnad er selve ryggraden i DNT. Uten innsatsen fra frivillige over hele landet hadde friluftslivet sett ganske annerledes ut. Vi hadde ikke hatt de merkede stiene, hyttene ville forfalt, og turgrupper over hele landet hadde forsvunnet. 240 frivillige har ulike verv i Haugesund Turistforening. Det ble utført hele 19.711 dugnadstimer i 2021. Det utgjør over 10 årsverk!

Her er noen av de frivillige i Haugesund Turistforening

MARTA KVINNESLAND

67-åringen bosatt i Haugesund, er i tillegg til å være frivillig i Haugesund Turistforening, også frivillig i Helse Fonna («rødestene» du møter bl. a i hovedinngangen på sykehuset). Hun besøker også eldre og/eller utføre, som en privat besøksvenntjeneste. Det hun bruker mest tid på er brodering av bunadsskjorter i lin!

– Det første jeg gjorde som pensjonist, var å melde meg inn i turistforeningen. Jeg ville delta på torsdagsturen og det ble en fin inngang til foreningen. Jeg meldte meg på i dugnadsgjengen fordi det trengtes folk til oppgradering av stien til Haugesund på langs.

I det siste har det blitt mer og mer dugnad på Villa Vibrandsøy for Marta. Denne våren har hun også vært frivillig ved arrangementene Haugesund på langs og Oppstur. – Det er det fine miljøet og den gode tonen i gjengen som først og fremst er grunnen til at jeg bruker tid i Turistforeningen. Arbeidsinnsatsen blir alltid satt pris på og det er godt å kjenne på at det arbeidet du gjør, kan andre ha glede av i etterkant.

Til slutt: En favoritt-tur lokalt og/eller DNT-hytte?

– Det er mange turer å velge mellom, men jeg trekker fram turen rundt Lusetjønn (via Seniorstien). Jeg håper at Villa Vibrandsøy kan bli en favoritt etter hvert.

TIRIL HAUKELAND HÅLAND

Tiril er miljøarbeider i oppfølgingstjenesten i Haugesund kommune. Hun er småbarnsmor og liker å ta med familien på tur. Og det er gjennom familien hun ble kjent med Turistforeningen og frivillighet.

– Da jeg var liten var jeg med bestefaren min på flere hyttedugnader i Etnefjellet, på Løkjelsvatnhytta. Han lærte meg tidlig gleden med å drive frivillig arbeid. Jeg har også fått mye turglede gjennom familien som ofte var på tur.

Siden 2019 har Tiril vært tillitsvalgt i komiteen til Barnas Turlag Haugesund og turleder der.

– Det gir mye å være med som frivillig i både Barnas Turlag, men også med andre oppgaver i foreningen. Det å kunne være med å gi et tilbud til barnefamilier. Det er fint å kunne vise – og dele – turer og turglede til andre familier.

Til slutt: En favoritt-tur lokalt og/eller DNT-hytte?

Byheiene og Friluftshuset lokalt, og favoritthytte må bli Løkjelsvatnhytta!

Takk til alle

HARALD SELSÅS

Harald er bosatt i Eltravåg i Sveio, med kone, hund og en velstelt hage – han er også med i styret i Hagelaget. Han har åtte barnebarn fra 21 år og nedover, som gjerne blir med Far på vedhogst og turer. Gjerne med overnattinger i hengekøye og telt. Tur alene med Packraft eller på sykkelsetet liker han også, når han ikke er på jobben som leder i et stort selskap – eller aktiv i Turistforeningen som han har vært i over tjue år.

– Barna vokste til og jeg trengte nye opplevelser. Har alltid vært «utemenneske» og følte Haugesund Turistforening var rett sted for meg. Håpte å finne likesinnede der. Må ha vært rundt år 2000. Traff på Rolf Svendsen en gang på Haugesund Aerobic, og spurte om mulighet om å bli hyttevakt. Ble etter det valgt inn på Simlebu. Ble der til 2020.

Harald har flere verv i HT. Han har vært noen år i styret, og var med å bygge opp Olalia, og vært med i driften der fra åpningen i 2014. Nå er han leder i driftskomiteén på Olalia, hytteleder på Flokehytene, og er godkjent sommerturleder. Neste tur han leder er i august til Glittertind og Galdhøpiggen.

– Blitt kjent med mange mennesker med samme interesse som jeg har. Har hatt mange flotte opplevelser som hyttevakt og turleder over mange år. Planlegger å bruke en del av kommende pensjonisttid i Haugesund Turistforening.

Til slutt: En favoritt-tur lokalt og/eller DNT-hytte?

– Favoritthytte i HT er Sauabrehytta. Har vært der mange ganger sommer og vinter. Fikk og være med på å oppgradere den med utbygg og loft. Favoritttur er også til Sauabrehytta: Fra Mosnes via Hjortedalen til Sauabrehytta. Flott terreng der en må bruke kart og kompass.

Tekst: Lotte Størksen

ANNE REES HALVORSEN

Anne er oppvokst i Lake District National Park, Cumbria. Her er Englands høyeste fjell, Scafell Pike, dypeste vann og lengste innsjø. Ikke rart hun trives godt på Vestlandet? Her har hun bodd siden 1976. Når hun ikke bruker tid på Turistforeningen, går det i tur og friluftsliv da også, som turorientering med ektemannen, Tell-Tur eller Stolpejakten.

– I 1993 ble Friluftslivets år arrangert for første gang. Da ble jeg lokket ut på tur med konserter, dans m.m. på fjelltoppene. Plutselig ble jeg klar over alle turmulighetene her på Haugalandet og begynte å gå med Haugesund Turistforening. Men det var mange turer jeg kjente som de ikke hadde gått.. Min første jobb som turleder var fra Hundsnes Bedehus til Sandbekken t/r i 1997. Siden 2008 har jeg ledet 66 turer! De fleste av mine turer har vært i Tysvær, men også på Karmøy, i Sveio, Kvitsøy, Bokn og Ognøy.

Foruten å være turleder, har Anne gjort mange skrivearbeider for foreningen; både i HT-nytt-redaksjonen, skrevet turforslag i lørdagsutgaven av Haugesunds Avis og i redaksjonen til turheftene «På tur Tysvær og Bokn» og «På tur Sveio».

– Jeg trives godt med å bidra som frivillig i et positivt, aktivt miljø. Det er en meget takknemlig oppgave å lede folk på tur, ofte til ukjente plasser for dem. Jeg har samarbeidet med lokale historielag, grunneiere og trives godt som turleder, særlig når været samarbeider!

– Har du en turfavoritt lokalt?

– Jeg blir ofte spurt hvor min favoritt tur går, det er vanskelig å svare på. Men matpausen opp på Stølanuten i Nedstrand = lykke! Lysevatnet er langt, langt, under oss, Lammanuten sees fra en uvant vinkel og ved flere anledninger har ørn svevet både over og under oss. Vil også nevne Rossafjellet, Dalvanuten og Skrubburdnuten i samme området. De kan absolutt anbefales! Hest fra Topnes har alltid vært en favoritt. I fjor ble turen forbedret til en nydelig rundtur der Turistforeningen har hatt glede av å gå tur med en av grunneierne flere ganger.

Henning Ervik.

Line Silde Bungum.

Tekst: Audhild Sannes

TURLEDERNE LINE OG HENNING

I 2021 gjennomførte Haugesund Turistforening 121 turer, og 3893 personer var med oss på tur. Alle fellesturene ledes av frivillige turledere. DNT og HT utdanner turledere som gir en kompetanse som sikrer trygghet og trivsel for turdeltakerne. **Line Silde Bungum** og **Henning Ervik** er blant turlederne våre, og gjennomførte grunnleggende turlederkurs i henholdsvis 2017 og 2021.

Line kom hjem til Haugesund etter noen år som utenbys student, og ønsket å utvide nettverket sitt i Haugesund.

– Jeg har alltid vært glad i å gå i fjellet, og da min mor tipset meg om ambassadør- og turlederkurs, tenkte jeg at det var midt i blinken for meg.

Henning har brukt ut.no mye for å finne turforslag, og ble på den måten kjent med alle turstiene som Turistforeningen har merket.

– Etter hvert satte jeg sammen noen turer privat, og så søkte jeg opp litt rundt kurs og DNT sin turlederutdanning, og fant ut at jeg hadde lyst til å prøve om det var noe for meg.

Vi har så langt hatt god nytte av en del av de turene Henning har satt sammen. I årets turprogram finner du noen av dem. I tillegg har han vært med på en del arrangerte turer i regi av DNT, som Gullruta i Etnefjellene og Jotunheimen.

De siste årene har Grunnleggende turlederkurs blitt holdt på Olalia Fjellstove, og gjennom helgen er det temaer som turlederrollen, formidling, bekledning og utstyr, planlegging, turkultur og det mange ønsker å lære mer om, nemlig kart og kompass.

– Kurset var bra sosialt sett, da vi fikk møte en del mennesker som både hadde vært med å lede turer en stund og noen som var nye i rollen. Mye var jo som forventet, med tanke på tema og emner, men det var allikevel nyttig. Det mest spennende er at det i såpass små grupper også blir anledning til endel diskusjoner og spørsmål, og det blir jo ofte veldig interessant og lærerikt. Ifølge kursholderne er det alltid spennende diskusjoner som er ulike fra gang til gang kurset holdes. Det er ikke helt sånn at det finnes like mange meninger som det finnes turgåere, men jeg tror ikke det er veldig

langt ifra! Man blir jo bevisst på litt ulike måter å tenke på, og det synes jeg i seg selv jeg har hatt utbytte av. Så får en jo en god pekepinn av erfarne turledere i ulike situasjoner som kan oppstå og ulike måter å håndtere det på. Det er kanskje rundt disse tingene en lærer mest av det en ikke hadde forventet, sier Henning. Gjennom jobb og utdanning har Line erfaring fra turledelse av barn og medstudenter, så noe turledererfaring hadde hun fra før av.

– Men jeg hadde lite erfaring med å lede andre fjellvante – gjerne mer fjellvante – enn meg selv.

Noe kunnskap håper man å ikke få bruk for, som førstehjelp som det også gis noe opplæring i.

– Heldigvis har jeg ikke hatt nytte av førstehjelp enda, og det håper en jo alltid at en slipper, men det er en trygghet å ha gått gjennom dette dersom noe skulle

DNTs turlederstige

Ambassadørkurs

Ambassadørkurset er første trinn i turlederstigen, og er obligatorisk for alle turledere. Ambassadørkurset gir en innføring i DNT, kjernetilbud og verdier.

Grunnleggende turlederkurs

Som grunnleggende turleder er du kvalifisert til å lede turer i lavlandet på sti og vei, hovedsakelig på sommerstid.

Sommerturlederkurs

En sommerturleder i DNT kan ta med seg et turfølge på fjellet i sommerhalvåret, også i krevende terreng. Turene arrangeres gjerne med overnatting på DNT-hytter.

Vinterturlederkurs

En vinterturleder i DNT kan lede turer på høyfjellet i vinterhalvåret, også i krevende terreng.

Se alle kurs HT arrangerer på haugesund.dnt.no/kurs

skje. Jeg kan absolutt si at jeg har hatt nytte av kurset i seg selv, selv om jeg ikke direkte kan peke på konkrete situasjoner på turene enda, men det går i hovedsak på at en blir tryggere på rollen, situasjoner som kan oppstå og gode måter å løse disse på, tryggere rundt navigering bruk av kart og kompass og ikke minst førstehjelp, førstehjelpsutstyr og rutiner rundt hvordan en skal håndtere slikt (det er også ekstrakurs for dette som går mer i dybden).

Det var også en del «rollespill» på den praktiske biten av kurset der en blir mer obs på situasjoner, som f.eks. at noen kan insistere på andre ruter, eller at noen springer foran gruppen, og det hjelper å være bevisst på dette og unngå at slikt kan bli et problem på turene. Det er nok ikke veldig ofte det er et problem i prak-

sis, men det er nok mer vanlige problem enn skader og å gå seg vill sånn sett.

Noe av for- og etterarbeidet med å lede en tur kan oppleves noe «kjedelig» – men er viktig sikkerhetsarbeid.

– Å foreta en risikovurdering i forkant har vært nyttig. Og evaluering i etterkant. Det er mye læring i det; både i lære av egne feil og å ta med seg videre det som fungerer bra. Også det å tørre å ta beslutninger underveis på turen – i et mylder av meninger fra vante og gjerne eldre turdeltakere – og å være trygg på de valgene som tas underveis, har kurset hjulpet med.

Neste grunnleggende turlederskurs arrangeres på Olalia 17.-18. september.

Se haugesund.dnt.no/kurs for påmelding og mer informasjon.

– Om en er glad i å gå tur og ønsker

å «gi litt tilbake» eller formidle turglede til andre er det en glimrende måte å gjøre det på. I tillegg får en jo møte masse turglade mennesker, en får "frisket opp" eller trent opp en del kunnskap som er kjekk å ha med videre rundt tur, planlegging, kart og kompass, bekledning osv. Spesielt dette med førstehjelp kan jo komme godt med overalt og ikke bare på tur, sier Henning Ervik.

– Er du glad i å gå tur – enten til fots eller på ski, eller begge deler – og er glad i folk, så er det en veldig fin arena å møte nye folk på. Du møter gjerne mennesker du ikke hadde møtt på andre arenaer, og du lærer mye om deg selv og andre. Og så er det jo ikke det dumme å ha på en CV heller, sier Line Silde Bungum.

VIL DU BLI MED BARNA PÅ TUR OG SKAPE GODE OPPLEVELSER?

Bli frivillig i Barnas Turlag

Foto: Marius Dalseg Sætre

Barnas Turlag drives av frivillige foreldre, og ønsker enda flere med på å bidra til gode naturopplevelser! Bli med å skap en god framtid for dine og andres barn i **ditt** nærmiljø!

Hva forventer vi av deg som turleder?

- At du trives på tur sammen med barnefamilier
- Positiv, imøtekommende og løsningsorientert
- Har et ønske om å delta på turlederkurs
- Godt forberedt til turer: du har kjennskap om turen, terreng og utfordringer som kan oppstå.

Ta gjerne kontakt med Belinda Lid Gundersen belinda.gundersen@dnt.no / 971 75 774
haugesund.dnt.no/barnas-turlag/

Barn på tur er glade barn – og særlig sammen med nye venner!

Barnas Turlag

Norges største leverandør av stål og metaller

NORSK STÅL
norskstaal.no

KOPERVIK - MODERNE TOMANNSBOLIGER

BRA: 132 m² | Soverom: 4

kr 4 690 000,-

Se mer på finn.no/249305159

Adr: Revurvegen, 4250 Kopervik

Unik mulighet til en lettstelt tilværelse, i landlige omgivelser med naturen og sjøen tett på. Fra boligene vil en få nydelig sjøutsikt! Tomannsboligene er planlagt med god standard, det er også mulighet for å sette sitt eget preg på de om du kjøper tidlig nok. Her blir det avsatt plass til carport/garasje og egen privat hage.

HÅVIK - STILSIKKERT HUS MED 4 SOVEROM

BRA: 190 m² | Soverom: 4

kr 6 660 000,-

Se mer på finn.no/260646793

Adr: Melandsbakken, 4265 Håvik

Hus med mulighet for utleie! Fredheim er et stilsikkert og tradisjonelt hus for skrå tomt, med en smart utleieenhet i underetasjen. Tomten har en flott og barnevennlig beliggenhet med fin utsikt og gode solforhold. Her bor en i et attraktivt og rolig boligområde hvor en har skole, barnehage og idrettshall i umiddelbar nærhet.

VI BYGGER BOLIGER PÅ HAUGALANDET!

Går du med byggeplaner? Kontakt oss!

Antonie Pettersen: 907 75 746

Henriette Opheim: 474 54 629

BoligPartner Haugesund

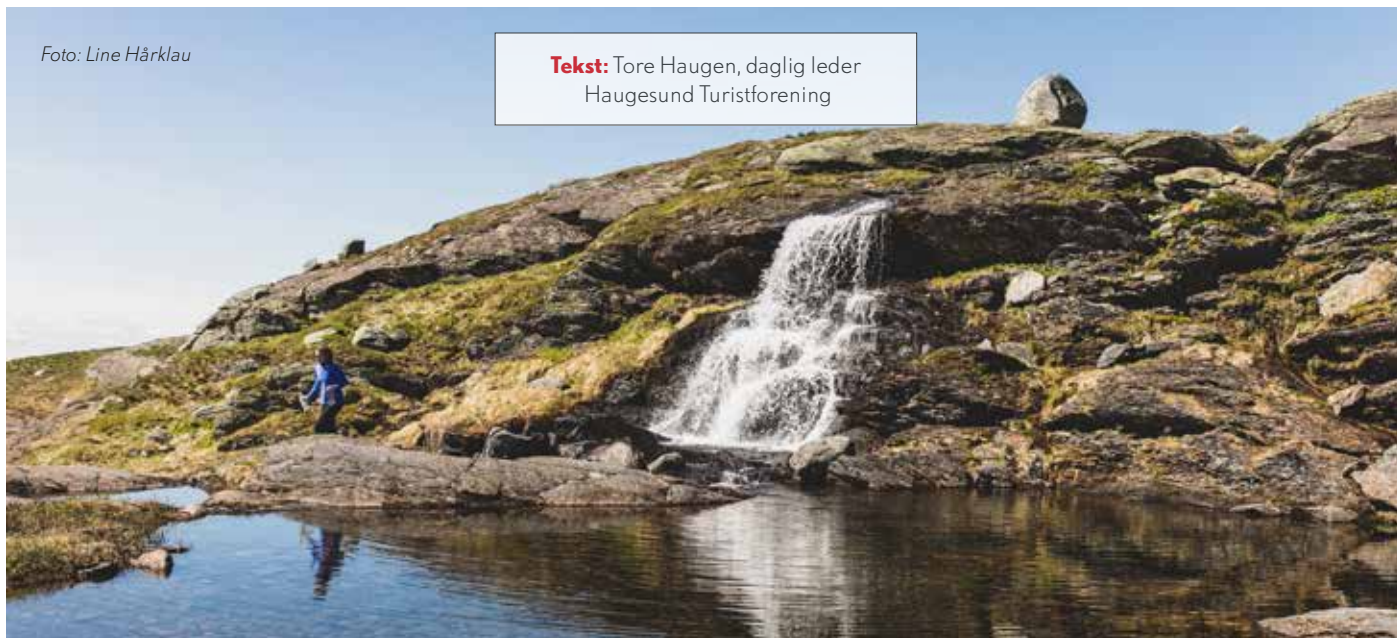
Telefon: 902 78 888 | E-post: haugesund@boligpartner.no

Stølsmyr 20, 5542 Karmsund

BoligPartner

Foto: Line Hårklau

Tekst: Tore Haugen, daglig leder
Haugesund Turistforening

HAUGESUND TURISTFORENING – ET BÆREKRAFTIG ALTERNATIV

I 2021 vedtok DNTs landsmøte en ambisiøs strategi for bærekraft. Strategien setter klare mål for DNTs tre kjerneområder; aktivitet, hytter og rutenett samt natur, kulturarv og miljø. Bærekraftsstrategien er gjeldende for perioden 2021-2030.

Haugesund Turistforening vedtok samme år å tiltre strategien ved å undertegne et såkalt «Bærekraftsløfte». I dette ligger en forpliktelse til å utforme egne lokale tiltak og derigjennom bygge opp under DNTs arbeid med å nå de fastsatte målsettinger.

I november 2021 samlet Haugesund Turistforening en rekke tillitsvalgte med lederansvar på Olalia Fjellstove. Som et av mange tema ble bærekraftdokumentet gjennomgått og ble gjenstand for gode diskusjoner og samtaler. Hensikten var å forankre arbeidet med bærekraft i organisasjonen; Hvor er vi gode, og hvordan kan foreningene bli enda mer bærekraftig i sitt daglige virke? Oppsummert viste diskusjonene en bred oppfatning om at HT allerede ligger langt fremme i arbeidet med bærekraft. Vår hyttestruktur og våre tilbud er i utgangspunktet basert på løsninger som

gjør oss konkurransedyktig på bærekraft målt mot andre reiselivsaktører. Bruk av kollektivtransport, samkjøring på fellesturer, avfallshåndtering og tilrettelegging av kortreist friluftsliv var noen eksempler som ble trukket frem. Målet om sporløs ferdsel i naturen synes godt forankret i holdningene til våre ansatte og tillitsvalgte.

Haugesund Turistforening ønsker å være en tydelig stemme for bevaring av natur, kulturarv og miljø. Vår egen naturvernkomité har vært engasjert i en rekke miljøvern saker. Vindkraft i Vindafjord og på Karmøy, høyspentlinjer fra Ølen til Bratthammar og fra Blåfalli til Gismarvik, «Øynovegen» samt ulike plansaker på Haugalandet. Dette er bare noen av de sakene Haugesund Turistforening har påvirket de senere årene.

Vi jobber kontinuerlig med prosjekter som bygger opp under våre forpliktelser som ligger i bærekraftstrategien:

– Sammen med Friluftsrådet Vest og Haugesund Røde Kors har vi etablert «Frilager Haugalandet». Her tilbys rimelig utleie av friluftsutstyr til turer og arrangementer. Denne delingsmodellen er et kokret tiltak i målet om å være en

pådriver for bærekraftig produksjon og forbruk av utstyr til friluftsliv.

– Det jobbes med etablering av en egen ved-gruppe hvor målsettingen er egenproduksjon av ved i våre nærliggende hogstområder. Integrering og sosialt samhold vil her være viktige målsettinger.

– Haugaland Kraft arbeider, gjennom prosjektet «Utsira – levende testsenter for grønn energi», med å ta i bruk ny teknologi innen området for smarte løsninger for strømmettet på Utsira. Dette er et FOU-prosjekt som er støttet av innovasjon Norge. Haugesund Turistforening og Nordvikgården er valgt som samarbeidspartner på dette «grønne» prosjektet.

– Når vårt siste «hytteprosjekt» Villa Vibrandsøy i disse dager står ferdig, vil vi kunne skilte med DNTs mest bynære hytteanlegg, i tråd med DNTs målsetting om å tilby et kortreist friluftsliv.

Arbeid med bærekraft i DNT må ses i et langsiktig perspektiv. Det er imidlertid godt å konstatere at Haugesund Turistforening er i rute, og i praksis bidrar til å bygge opp under våre felles målsettinger.

Riktig god sommer!

Tekst: Per Qvale

HISTORIEN OM HYTTENE

OLALIHYTTA

Olalihytta er blitt kalt Haugesund Turistforenings «flaggskip». Det er nok den hytta som flest av foreningens medlemmer har besøkt, selv om mange bare har vært der på dagstur.

HYTTA

Allerede fem år etter at Haugesund Turistforening ble stiftet i 1925, hadde foreningen fått oppført sin første hytte. Det var Sandvasshytta, som sto ferdig i 1930.

Men turistforeningen hvilte ikke på laurbærene: like etter at Sandvasshytta var bygd, begynte man å planlegge ei hytte også i de ytre Etnefjellene. Haugesund Turistforening hadde da leid Staurskarstølen og Forvasstølen om vintrene, men ønsket større og bedre lokaliteter. På foreningens generalforsamling i 1932 ble det satt av kr. 500. Etter store problemer med å få til en avtale om tomt, ble det våren

1938 inngått avtale med grunneierne om å få bygsle tomt til hytte i Sandeid kommune.

Hytta ble tegnet av arkitekt Ola Halseid, og den sto ferdig på slutten av 1938. Kostnaden for hytte, innbo og transport var kr. 41.000. Av dette ble over kr. 13.000 finansiert med såkalte obligasjoner a kr. 50 som foreningens medlemmer tegnet seg for.

Materialene ble fraktet fra Sandeid med hest og kjerre. Det fortelles at det regnet hele sommeren 1938, da hytta ble bygget. Alt første driftsåret ble kjøkkenet påbygd, og det ble også satt opp et uthus.

TRAGISK INNVIESESFEST

Dagen før Olalihytta skulle innvies den 8. januar 1939, blåste det opp til snøstorm. 18 av turistforeningens medlemmer dro innover mot hytta ved middagstider dagen i forveien. Oppe på fjellet ble de overrasket av snøbyger og sterk vind. Fire av festdeltakerne, som dannet baktroppen, gikk seg vill i uværet. De som var kommet først til hytta, dro ut for å lete etter de fire, men da de ikke så spor etter dem, regnet de med at de hadde snudd og gått tilbake til bygda. Men morgenen etter kom en av de fire til Olalia etter hjelp. Christian Hermanrud og Gustav Blom ble funnet omkommet, mens den fjerde overlevde.

KRIGEN

1939, det første driftsåret for hytta, var en stor suksess. Hytta hadde dette året flere tusen dagsbesøkende og 964 overnattinger!

Men alt året etter brøt som kjent den 2. verdenskrig ut. Tyskerne ba om å få leie hytta, men styret i Haugesund Turistforening svarte nei. I 1942 ble styret avsatt

av okkupantene og det ble innsatt et NS-styre. Etter dette ble Olalihytta brukt av både NS-hirden og tyske soldater.

Etter krigen var hytta i forholdsvis bra stand, men mye utstyr var ødelagt eller fjernet. Bl.a. var alt kjøkkenutstyr, 160 lakener og 41 ulltepper stjålet. Skader og tap ble anslått til vel kr. 10.000.

OPPSTART IGJEN ETTER KRIGEN

Da freden kom, fikk lag og foreninger stor oppslutning. På HTs første medlemsmøte etter krigen, 21.6.1945, møtte det opp 600 personer! Også hyttene var populære etter krigsårene, og da særlig Olalihytta. Styret måtte derfor sette opp strenge regler for at flest mulig av medlemmene skulle få anledning til å overnatte på hytta.

Det ble også drøftet utvidelser av både Sandvasshytta og Olalia, men uten at dette ble gjennomført.

LYS OG TELEFON

Om den ikke ble påbygd i denne omgang, ble Olalihytta i løpet av 1946 forsynt med strøm og telefon. Hytta ble forsynt med strøm fra motordrevet aggregat.

Det ble samlet inn penger til telefon blant foreningens medlemmer. Foreningen søkte Telegrafverket om å overta anlegget. Dette ble god tatt, men på vilkår av at HT bekostet telefonstolpene og fraktet dem på plass. I tillegg måtte foreningen betale kr. 1.500 til Telegrafverket. Den 22.11.1946 fant den første telefonsamtalen med Olalihytta sted.

Telefonlinja til Olalia ble høsten 1999 koplet ut, da den ble for kostbar å vedlikeholde og også mistet sin betydning etter at moderne mobiltelefoner kom i bruk. Telefonstolpene ble fjernet i mai 2000.

BETJENING

Olalihytta var betjent i vintersesongen fra oppstarten i 1939 og fram til 1979. Deretter var Kjellaug og Paul Eggen vertskap på dugnadsbasis for leiskoler og helgebeseøkende. Fra 1981 har hytta vært selvbetjent.

LEIRSKOLE

Etter initiativ fra lærer Birger Rannestad ble Olalihytta fra 1950-tallet av brukt til leirskole for 7. klassinger fra Haugesund. Leirskolen varte fra lørdag morgen til søndag kveld. Fra 1960 av ble oppholdet utvidet til fire dager. Det var først etter dette at oppholdet ble kalt for leirskole. Elevene fikk da prøve seg både i langrennsløypa, slalåmbakken og hoppbakken!

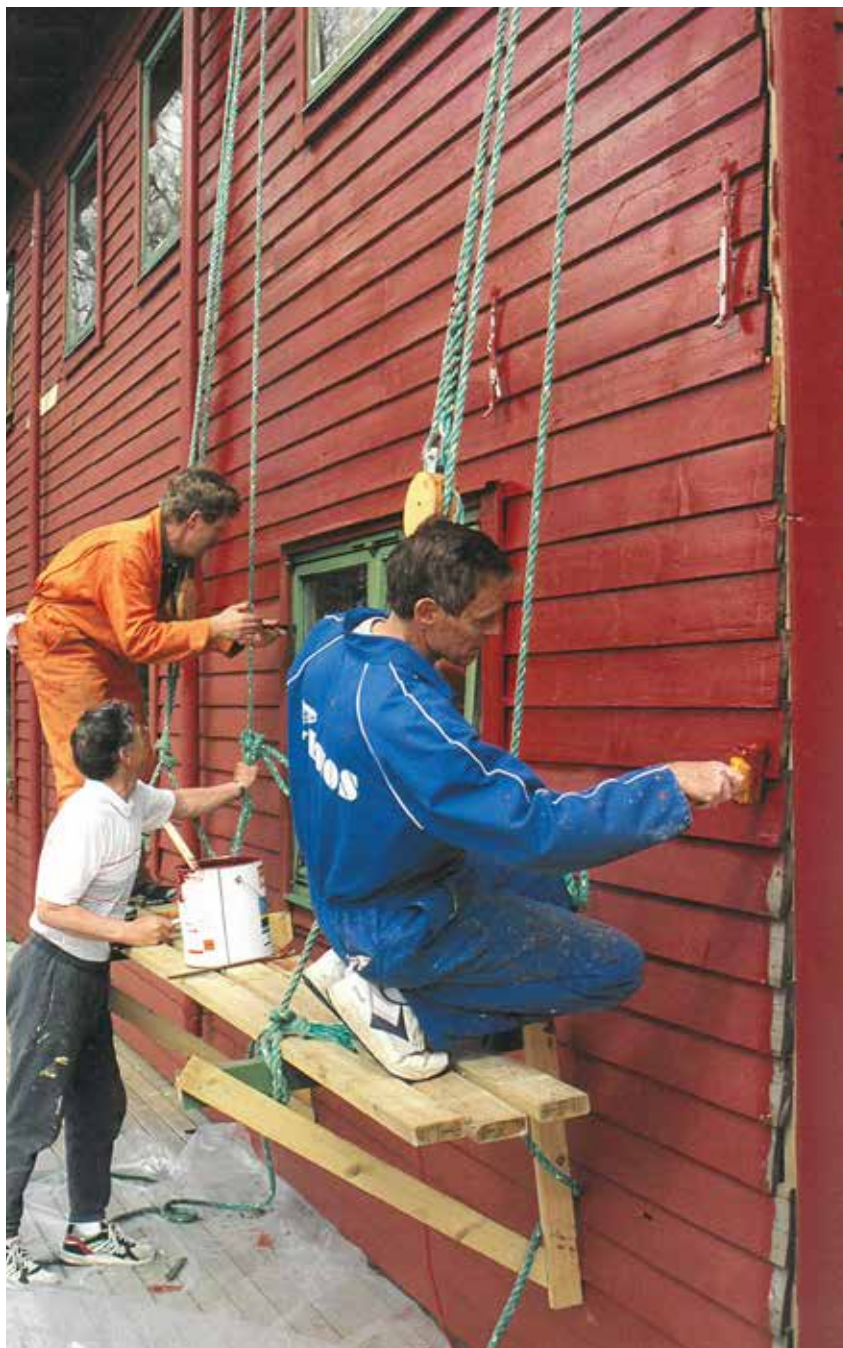
Leirskolen på Olalia ble en fast institusjon for skolene i Haugesund, som varte til fram mot tusenårsskiftet, selv om aktiviteten da hadde dabbet mye av de siste årene.

UTVIDELSE

De gamle planene om utvidelse av hytta var fortsatt aktuelle. I 1966 ble det fart i planleggingen. «Operasjon Skorstein» besto i at de som gikk til Olalia ble utfordret til å bære med seg murstein til ny toløps pipe. 2500 murstein ble fraktet til hytta på denne måten. I 1968 sto tilbygget på 120 kvm ferdig, med plass til kafeteria og et par overnattingsrom.

OLABU

Olalihytta var uten sikringshytte. Med økende fokus på sikkerhet i tilfelle brann, ble det fra 1969 av arbeidet for å få bygd sikringshytte. I 1974 ble det gjort avtale med grunneierne. Olabu sto ferdig i 1975 og var på 26 kvm. Utgiftene til Olabu ble dekket av midler fra O.A. Knutsens Fond. Utskjæringene på gavlen på hytta ble utført av Johannes Bugge.

OLALIVEGEN

I 25 år måtte de som skulle gå til Olalihytta bruke beina helt nede fra hovedvegen. Det var en lang og bratt stigning opp til nåværende parkeringsplass. I 1963 begynte HT å planlegge en veg oppover lia. Året etter ble arbeidet påbegynt, og Olalivegen ble åpnet den 31. januar 1965. Vegen var den gang 1,5 km lang og parkeringsplassen rommet 250 biler – med lukket parkering. Det ble i mange år arbeidet for å få forlenget vegen, men det viste seg å være vanskelig.

I 1987 ble det laget ny parkeringsplass på Helgeland. Men planene om forlengelse av Olalivegen var fortsatt i live. Sammen med Friluftsrådet ble det utformet plan om ny veg og parkeringsplass samtidig med at forholdet til grunneierne ble avklart. Og i 1990 var forlengelsen ferdig sammen med ny parkeringsplass med kapasitet på 7-800 biler og servicebygg. Samme år overtok Friluftsrådet veganlegget mot å ta på seg drift og vedlikehold av dette.

TRANSPORT

Da Olalihytta var ny, var det eneste realistiske transportmiddelet for å frakte proviant og utstyr til hytta, hest og slede. Hvis man da ikke bar det i tunge ryggsekker innover til hytta.

For å frakte materialer til utbyggingen på i siste halvpart av 1960-tallet ble det brukt helikopter.

Senere ble både beltetraktor og weasel tatt i bruk, men den permanente løsningen ble likevel snøscooter. HTs første snøscooter ble kjøpt i 1969 og Kåre Opheim var i flere tiår foreningens faste scooterfører.

OLALIA FJELLSTOVE

I 2011 satte HT i gang det som var ment å være et renoveringsprosjekt for Olalihytta. Det ble uttalt som et mål at Olalia i uoverskuelig framtid skulle være storstua for friluftinteresserte haugalendinger. Hytta skulle oppgraderes med bl.a. strøm, bedre vannforsyning, dusj og moderne kjøkken.

Det skulle også bygges ny sikrings-

hytte. Denne skulle bygges først, og den sto ferdig i 2012 med hele 30 senger.

Tilbygget på Olalihytta ble revet, mens den gamle hovedbygningen skulle renoveres. Det ble samtidig lagt strømledning til hytta, og stien til hytta ble lagt i eksisterende grusveg/Friluftsrådets trase for løypemaskin til Fjellstøl, mens stien derfra til hytta ble gruset.

Det viste seg under arbeidet at den

gamle Olalihytta var i for dårlig teknisk stand til å kunne renoveres. Denne ble derfor revet, og det ble oppført helt ny hytte, men med likt eksteriør som den gamle hytta fra 1939.

Olalia Fjellstove ble offisielt åpnet den 29.6.2014.

Haugesund Turistforenings «flaggskip» lever dermed fortsatt i beste velgående!

Tekst: Knut Lund Jacobsen

Foto: Lars Kristian Gjerde

RUNDTUR FRA OLALIA TIL DAGSTURHYTTA PÅ LEITESHAUGEN

Turen starter med å følge den T-merkede stien bratt opp bak Olalia Fjellstove opp til Staurskarstølen. Oppe ved Staurskarstølen er det fin utsikt ned til Olaliområdet og fjellene rundt. Det kan derfor kanskje passe med en pause her, selv om man ikke har gått så langt.

Vi går videre nordøstover gjennom Staurskaret på T-merket løype. Etter å ha passert Staurskaret går den T-merkede stien til høyre, men her forlater vår tur merkingen og vi går rett frem. Gulmerket sti følges et stykke, men denne turen tar av fra den og vi går rett frem når den gulmerkede dreier venstre opp mot Steinfjellet.

Vi går videre i nordøstlig retning gjennom et markant dalføre på umerket kjerresti der løypa sier seg selv. Etter et par km gange fra Staurskar nærmer vi

oss den flotte dagsturhytta til Etne kommune. Vi holder til høyre for Store Urdahaugen og skal opp på Litle Urdahaugen der dagsturhytta ligger. Like før Store Urdahaugen krysses en bekk. Siste bit mot hytta er noe myrlendt og til dels uten sti. I godt vær er hytta godt synlig fra vi passerer Store Urdahaugen og vi går mot høyre (østlig retning) siste bit til hytta.

Haugen hytta ligger på omtales også som Leiteshaugen, men er merket med Litle Urdahaugen på de fleste kart. Hytta ligger fint til i nesten 600 meters høyde oppå en haug med fin utsikt nedover til Etne og mot Rus. Korteste adkomst til hytta er imidlertid fra Rusvegen i Etne, der det bare er noen få km tur, for det meste på grusveg.

Rusvegen kan være noe krevende å kjøre, da den er bratt opp på grusveg og

blir kanskje ikke skikkelig brøytet vinterstid samt kan være bløte forhold i vårløsningen.

Inni hytta kan det være fint med en matpause, særlig om været er surt. Siden hytta ligger på en haug, kan det være litt forblåst rundt hytta. Hytta er ikke beregnet for overnatting, kun eventuelt i nødstilfelle. Dagsturhytta er som navnet sier et dagsturmål som nå mange av de andre kommunene i regionen også har tilbud om. Det er laget til et hyttebibliotek på hytta, og bøkene er særlig egnet for barn, så dette er et flott turmål for barnefamilier. Det er også vedovn og toalett på hytta.

Hytta stod ferdig og åpnet høsten 2021. Turen vår fortsetter på kjerreveg i sørvestlig retning i et myrlendt terreng til et stølsområde med flere hytter i nordvestenden av Holmavatnet.

Etter ca. 500 meter fra dagsturhytta krysses den samme bekken som ble kryssset like før vi kom frem til dagsturhytta. Bekken er normalt sett ikke noe problem å krysse. Etter bekken er kryssset er det slutt på kjerrevegen, men det er antydning til sti / tråkk bort til hyttene ved Holmavatnet. Denne delen av turen er ikke merket.

Etter en drøy kilometer er vi ved stølsområdet i nordvestenden av Holmavatnet og herfra følger en umerket kjerresti sørover. Vi følger denne sørover og krysser straks den T-merkede ruta som går til Løkjelsvatn. Etter ca. en km fra T-stien ble kryssset og ca. 100 høydemeter ned er vi nede ved vestenden av Furevatnet. Stien er umerket, men lett å følge. Ved Furevatnet krysses elva ved utløpet av vannet på bro.

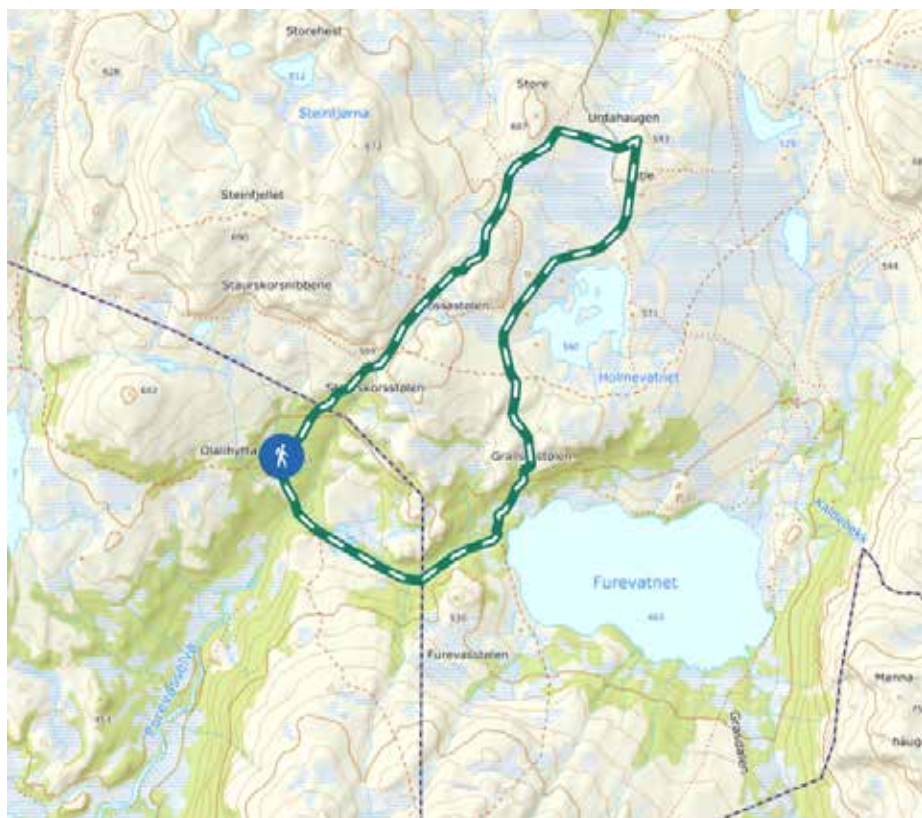
Her kan det også være fint med en pause, særlig sommerstid. Her ved Furevannet er det på sommeren lagt ut kanoer som kan disponeres. Flytevester og padlelærer tas med fra Olalia Fjellstove. Informasjon om plassering av kanoene finnes på hytta.

Herfra kommer vi også innpå gulmerket sti som følges på sørsida (venstre) av elva fra Furevannet ned til elva på nedsiden av Olaliahytta. Elva krysses på ny bro som ble offisielt åpnet av DNTs generalsekretær Dag Terje Klarp Solvang og Statsforvalter i Rogaland Bent Høie i november 2021.

Nå gjenstår kun «sjarmøretappen» til Olaliahytta igjen, enten bratt opp «slåmbakken» eller på gulmerket sti litt til høyre opp skogen.

Denne rundturen fra Olaliahytta er ikke så lang i antall km, men den er litt kupert og som det beskrives følges forskjellige stier som både er merket og umerket. Er man ikke så kjent i området anbefales det å gå turen i godt vær og det anbefales å følge med på kartet slik at man går rett i alle stikryssene.

Antatt tidsforbruk fra Olaliahytta inkludert pauser anslås til ca. 4 timer, men tiden turen tar er selvfølgelig avhengig av tempo og lengden på pausene.

Staurskarstølen.

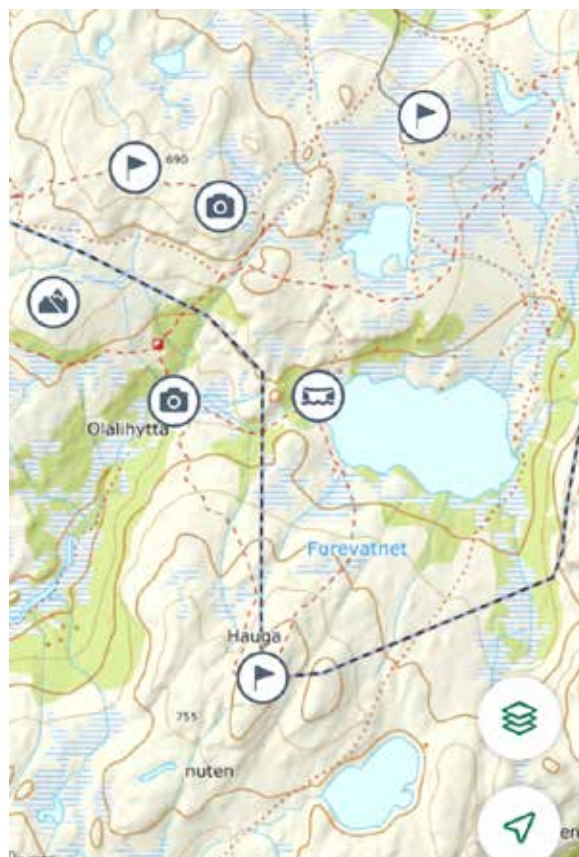
TURFANT OLALIA SOMMER 2022

Syv turmål du kan nå fra Olalia. Søk opp lista Turfant Olalia – sommer 2022 i UT-appen og følg listen. Sjekk inn på 5 av 7 turmål i perioden 1. juni - 31. august, og du er med i trekningen om gratis overnatting på Olalia Fjellstove!

Barn 0-12 år kan vinne stilig Turbo-matboks. Ønsker du sjekke inn på stedene med penn og papir, så kan du hente et skjema på Olalia Fjellstove i kaféens åpningstid.

- Dagsturhytta på Leiteshaug
- Steinfjellet i Etne
- Hauganuten
- Brimheller
- Trodlandibba
- Fureosen
- Ongelshaugen

OLALIA FJELLSTOVE ÅPENT I HELE SOMMER

1. juli – 14. august

Kafé hver dag kl. 11-17
Overnatting bestiller du på ut.no (scann QR)

Hold deg oppdatert på facebook.com/olaliafjellstove

Et tverrfaglig design- og teknologibyrå

+ + + . ; + + + + + . < > ; ; ;
+ + < > + . . + + + + . . + / /
Telefon: 09567 } . . hello@appex.no { } : : + appex.no

HAUGESUND på langs

Søndag 24. april kunne vi endelig arrangere Haugesund på langs som et dagsarrangement igjen! Været var virkelig på lag med arrangører og turgåere, og det ble bokstavelig talt en strålende dag.

I år kunne vi tilby ei enda lengre løype, 22 kilometer fra Toskatjørn over Stora Trongjo, Steinsfjellet, Stakk og Jøtnafjell før man møtte den originale traséen på Nuten og gikk videre sørover til Raglamyr.

Tilrettelagt løype var lagt til Djupadalen, med start og mål-gang ved Stemmen.

Takk for turen til alle dere som deltok, til frivillige og våre sponsorer!

NORSK STÅL

MENY

Knutson OAS
Shipping

Fagne

GASSCO

appex

KNOT Knutson
NYK Offshore
Tørrisen

PAXON

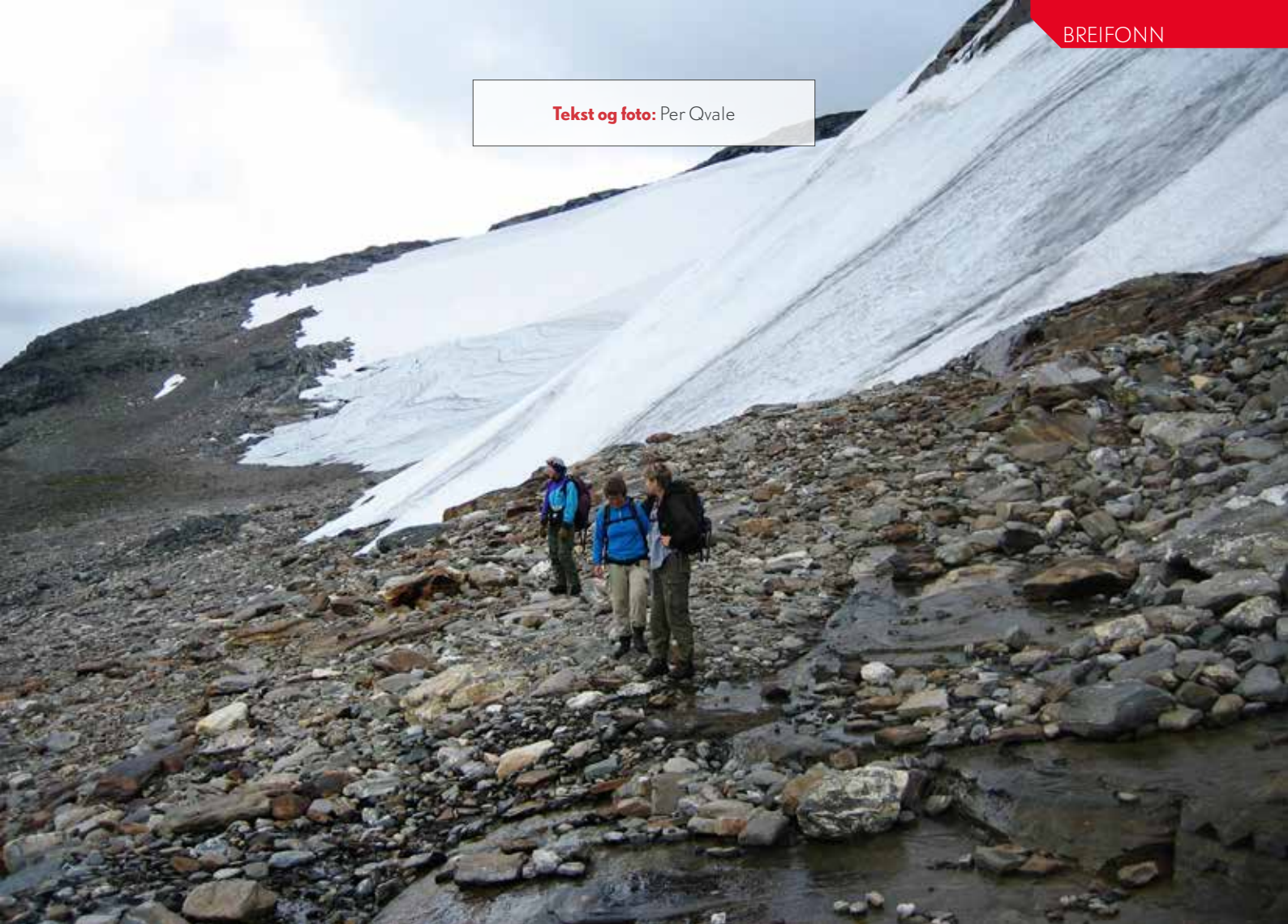
ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Haugesund
Sparebank

HAUGALAND KRAFT
Om egen kraft

Tekst og foto: Per Qvale

ISBRENE MINKER BREIFONN FORSVINNER

NORSKE BREER

Breer og fonner er viktige deler av norsk natur. De er viktige på mange måter, bl.a. som naturtype, turmål, turistattraksjoner og som leverandør av vann til strømproduksjon.

For oss fjellentusiaster er mange av fjellområdene våre utenkelige uten breer. Men breene reagerer raskt på temperatur- og klimaforandringer, og de krymper og vokser i takt med vær og klima.

NORSKE BREER MINKER FARETRUENDE FORT OG MYE

Norske isbreer er nylig blitt kartlagt på nytt. Rapporten Breer og fonner i Norge,

som er ført i pennen av Liss M. Andreassen og publisert av NVE i 2022, har registrert over 6000 breenheter, men av disse er det også mange svært små enheter/isrester. Noen av de små enhetene er kommet til på grunn av at større enheter har delt etter avsmelting.

Rapporten gir et skremmende bilde av utviklingen. Sammenlignet med det samlede brearealet i perioden 1999-2006, har breene i Norge hatt en reduksjon på hele 14 prosent. Breene minker i alle norske fylker. Flere mindre breenheter er helt forsvunnet siden forrige kartlegging. Alle disse ligger i Nord-Norge. En følge av bresmeltingen er at det er dannet 350 nye bresjøer i kanten av isbreene.

Gråfjellsbrea, en sidearm av Folgefonna, er en av de breene som har minket mest. På fire år har breen gått tilbake 320 meter! Bresmelting er ikke et spesielt norsk fenomen, de skjer over hele kloden som et resultat av de pågående klimaendringene.

BREIFONN

En annen svært utsatt bre på våre kanter, er Breifonn. Hvis vi ser bort fra noen mindre isflekker, er Breifonn den sørligste isbreen i landet, og den eneste i Rogaland. Breifonn ligger i ca. 1600 meters høyde på grensen mellom Suldal og Ullensvang (tidligere Odda) kommune.

FONN/PLATÅBRE

Som navnet sier, er Breifonn en fonn, ikke en bre. Skillet mellom fonn og bre kan være uklart. En forskjell er at en fonn vanligvis har tynnere islag enn en bre. I motsetning til en bre, er det liten eller ingen bevegelse i en fonn. Fonna ligger dermed i ro, og det danner seg stort sett ikke bresprekker.

UTVIKLING

Som nevnt står vesle Breifonn i ferd med å forsvinne. I 1978 hadde den et areal på 2,55 km². I 2006 var den delt i tre breenheter med et samlet areal på 1,65 km², der den største var på 1,37 km². I 2019 har Breifonn delt seg i enda flere enheter med et totalt areal på 0,42 km², der den største delen nå bare er på 0,26 km²! Breifonn er altså nå i ferd med å forsvinne helt.

Det blankskurte landskapet rundt breen viser også tydelig at breen trekker seg tilbake. For de som ikke har vært på Breifonn er det dermed på høy tid å legge turen dit! Og det er en flott tur både til fots og på ski.

TUREN

Breifonn er godt tilgjengelig for turer både sommer og vinter. Det er mange mulige utgangspunkt for turen til breen.

Vinter og tidlig vår er det en fin skitur fra Midtlæger til Breifonn. Vi går langs Kaldavatnet, på venstre side av Knoda og ned i Blåbergdalen litt sør for hytta. Deretter er det en kraftig stigning opp til Breifonn. For at turen ikke skal bli for lang, er det hensiktsmessig å gå ned i Blåbergdalen til kraftstasjonen ved Røldalsvatnet, der man bør ha gjort avtale om transport for å komme seg tilbake til bilen på Midtlæger.

Sommerstid er det mulig å kjøre anleggsvegen i Blåbergdalen til endes. Her kan vi parkere ved inn-taksdammen. Etter et par kilometer går vi sørvest-over dalen med Midnuten på høyre hånd. I enden av denne dalen går vi bratt oppover skaret og på venstre side av to små tjern. Her tar vi til høyre for den store, bratte fonna. Stien er ikke merket, men det er satt opp en del småvarder/nødlinger i traseen oppover.

Breifonn ligger skrått nedover mot Breifonn-tjørna (1414 moh.). Øst for breen er varden på Breifonn, som er Rogalands 4. høyeste fjelltopp med 1616 moh.

Tekst: Knut Lund Jacobsen

OPPSTART AV SKOG- OG VEDGRUPPE

Styret i Haugesund Turistforening har besluttet at det skal dannes en skog- og vedgruppe i foreningen. Gruppen skal bestå av frivillige. Formelt vil styret i gruppa velges på årsmøtet til foreningen neste år. Disse vil få status som alle andre tillitsvalgte i foreningen, med de samme rettigheter og plikter.

Allerede i år vil gruppa starte med noe aktivitet. Til høsten, den 6. september, vil det bli arrangert et oppstartsmøte på HT-huset på Bytunet der interesserte kan delta. Det vil komme nærmere informasjon på nettsiden til Haugesund Turistforening med påmelding.

Begrunnelsen for denne gruppa er todelt: Foreningen har en målsetting om å bli mest mulig selvforsynt med ved. Prisen på ved stiger, og foreningens forbruk øker. Samtidig er det en sosial dimensjon, at gruppa kan bli et tiltak for arbeidspraksis og integrering.

Gruppa vil bestå av noen som administrerer, en gjeng som har hovedfokus på felling av trær og skogrydding, og andre som vil ha hovedfokus på transportering, lagring og kløyving av ved.

HMS og sikkerhet vil bli satt svært

høyt, da mye av dette arbeidet genererer bruk av farlig verktøy. Det vil bli arrangert kurser for de som skal jobbe med trefelling, og for de som skal jobbe med kløyving. Det vil bli obligatorisk å delta på et sikkerhetskurs før man går i gang med arbeidet.

Medlemmer som eier skogsområder eller har trær i hager som de vil ha felt, kan ta kontakt med Tore Haugen, Rolf Svendsen eller Lars Johann Milje i HT. Foreningen hjelper da med felling av trærne og rydding mot at HT får veden.

Likeledes dersom noen har tilgang til et sted for lagring og kløyving av ved, eller vet om andre som har slikt område så tips gjerne de samme personene om dette.

De som synes dette virker interessant å delta i, kan melde sin interesse og aller helst komme på oppstartsmøtet 6. september. Ønsker en litt nærmere informasjon, kan en få det ved henvendelse til en av de tre ovennevnte.

Dette er en aktivitet som vil passe for mange, der alle vil kunne bidra med noe. Forkunnskaper er ikke nødvendig, opplæring vil bli gitt.

NYTT FRA STI OG VARDE-KOMITEEN

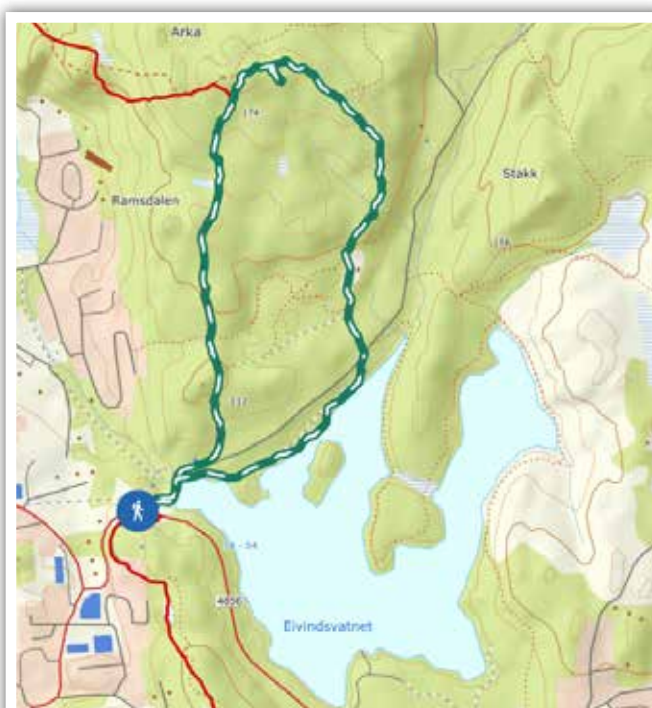
FLERE FORBEDRINGER I BYHEIENE

Sti- og varde-komiteen har fortsatt arbeidet med stier i Byheiene, og i sommer blir det utbedringer i Etnefjellene.

MELLOM FRILUFTSHUSET OG O-HYTTA

På stien mellom Friluftslivets hus og O-hytta er det lagt en god plankesti, laget av restmateriale som ble brukt på fjorårets forbedring av «stokkebroen» på veg til Presten fra Krokavatnet. Vi fikk turgåere til å bære materialene ned til Krokavatnet, og kommunen fraktet det videre til Friluftshuset. Takk til Haugesund kommune, Montér og Sparebanken Vest – og til kjekke turgåere. Det ble en fin dugnadslørdag med hyggelig drøs i gapahuken etter arbeidsøkta!

Relatert turforslag er Orkjå fra Stemmen. Kartet viser ned til Friluftshuset, men du kan også gå til O-hytta før du kommer ned til Rasmus Andersens veg igjen.

BUAFJELLET RUNDT

Stidugnadene både øst og vest for Buafjell har vært mange, og nå er arbeidet fullført. Det er blitt en fin rundtur fra Steinsfjellet! Stien er lagt om til tørrere strøk, før du går inn i Trolladalen går du til høyre over ny gjerdeklyver. Nyt (na)turen fra steinsatt underlag på sørsiden av Buafjell, og på plank over myr og våte partier. Fra denne runden er det også nå tørrere om du skal videre til Sât.

HAUGESUND PÅ LANGS – DEN LANGE

Under årets «Haugesund på langs» kunne man velge en enda lengre tur å gå. Sti- og varde var delaktige i å finne den rette traséen, og gjorde noe tilrettelegging: Gjerdeklyver, klipping og la stokker over våte områder. Se flere bilder fra Haugesund på langs på side 22.

Å øke innsatsen i nærområdene er en del av DNT og HT sine mål. Det skal være spennende turtilbud som kan nås fra døra hjemme. Miljøvettregel nummer 1: Reis mindre, opplev mer. Jo kortere du reiser, jo mer tid får du til selve turen. God tur!

SOMMERDUGNAD I ETNEFJELLENE

I sommer blir det dugnadsdager med Simlebu som base. Sammen med Etne turlag sin Sti og varde-gruppe og med god hjelp fra grunneierne skal deler av stien fra Skromme til Simlebu bedres. I Tømmerdalen er det ei lang myr med plank som nå ligger under myra. Det skal løftes opp, slik at man kan gå tørrskodd de rundt 50 meterne over myra. Det blir også sjekk av alle broene i området – sikkerhet i høysetet. Samtidig blir det også remerking og forbedring av traséen mellom Slettedalen og Simlebu.

Takk for all dugnadsinnsats!

VÅRE TURVENNER

VI I HAUGESUND
TURISTFORENING
ØNSKER ALLE VÅRE
MEDLEMMER
EN RIKTIG GOD SOMMER

HAUGALAND RENGJØRINGSSERVICE A/S

H•B•O NOVA PRINT

Hakket foran

Vi i Paxon jobber alltid for å være «Hakket foran» Det betyr at vi alltid ønsker å være et lite knepp foran i alt vi gjør. Vi skal yte det lille ekstra som gir kunder og ansatte mening og merverdi. Ta gjerne kontakt med oss for en prat om våre tjenester.

- PROSJEKTLEDELSE
- PROSJEKTUTVIKLING
- PROSJEKTERINGSLEDELSE
- BYGGHERREOMBUD
- BYGGELEDELSE
- SHA/HMS-KOMPETANSE
- LEIETAKERRÅDGIVNING
- BYGGELÅNSKONTROLL
- EIENDOMSUTVIKLING

paxon.no

VÅRE TURVENNER

Allsidighet er vår styrke - fra små oppdrag på hytter og bolig, til større nærings- og industribygg

Bjelland VVS AS
Hverdager: 08:00-15:30 Telefon: 52 70 45 30
Kvalamarka 29, 5514 Haugesund
VB.no

Bjelland VVS AS

VI VOKSER MED DEG

Vi tilbyr komplette regnskapstjenester, forretningsførsel og rådgivning. Hagland Finans bistår gjerne i den løpende oppfølging av din virksomhet med oppgaver som regnskap og lønn, og som rådgiver ved etablering, kjøp og salg av virksomhet, generasjonsskifte eller finansiering. hagland-finans.no

REGNSKAP | LØNN | FORRETNINGSFØRSEL | RÅDGIVNING

BYGGMESTER HELGE KVALE

+47 909 92 944
post@byggmesterkvale.no

Har bygget hytter for Haugesund
Turistforening siden 2004

**GRASROT
ANDELEN**
NORSK TIPPING

**STØTT OSS MED DIN
GRASROTANDEL!**

Les mer på grasrotandelen.no

**STØTT HAUGESUND
TURISTFORENING VED
GI DIN GRASROTANDEL
TIL OSS.**

**PÅ DEN MÅTEN ER DU
MED PÅ Å BESTEMME
HVEM SOM SKAL FÅ
OVERSKUDET FRA
NORSK TIPPING.**

Haugesund Turistforening

Org. nr. 971 157 100

Ta med deg strekkoden og ditt
spillekort til en av Norsk Tippings
mange kommisjonærer.

32774971157100

Tradisjon, kvalitet og
kreativitet blandet med
entusiasme er oppskriften
på godt storkjøkkenmiljø.
Du finner oss over hele landet.

www.norröna.net

Norröna
STORKJØKKEN

VÅRE TURVENNER

Ring oss for pris!

Tlf.: 88 0013 13 – E-mail: post@fonnafly.no

www.fonnafly.no

**Vi har helikopter på
våre lokasjoner i**

Bergen, Voss, Sand,
Stryn, Kristiansand
og Sandefjord.

**BESØK OSS PÅ
haugesund.dnt.no**

Når du vil vise igjen!
ARGUS PROFIL

post@argusprofil.no / mob 48348059 / argusprofil.no

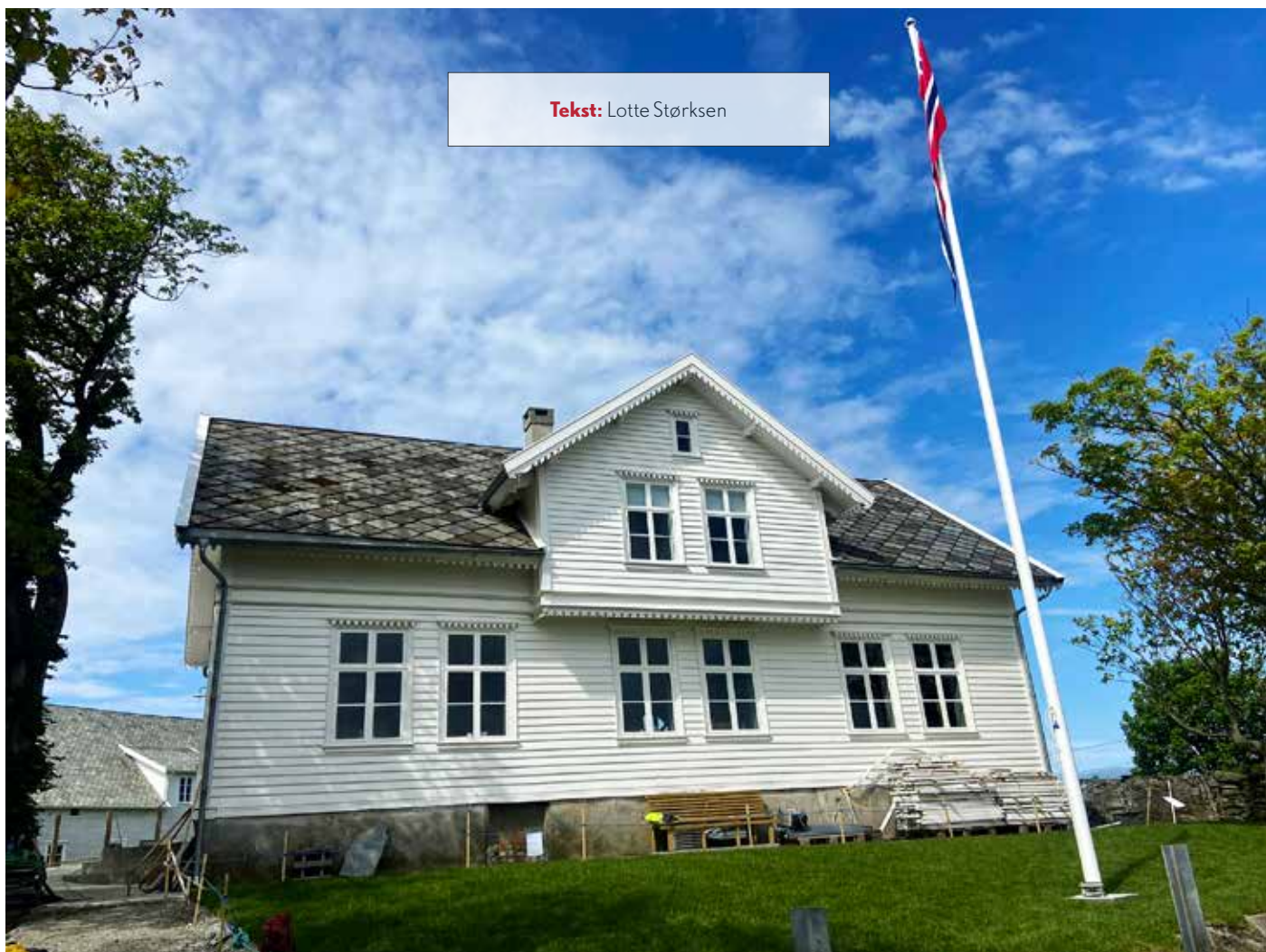

STØTT
VÅRE
ANNONSØRER
DE STØTTER
OSS

Din bedrift i HT-Nytt?

Ta kontakt med daglig leder Tore Haugen
for mer informasjon, tore.haugen@dnt.no

Tekst: Lotte Størksen

BYNÆRT FRILUFTSLIV

VELKOMMEN TIL VILLA VIBRANDSØY

Det er med stor glede vi kan ønske dere velkommen til Villa Vibrandsøy, DNTs mest bynære hytte. Sveitservillaen ble kjøpt av Haugesund Turistforening i 2017. Nå er huset ferdig restaurert, og er gjenskap som en ærverdig villa.

Kun 800 meter fra Haugesund sentrum ligger øya Vibrandsøy, som selv mange Haugesundere ikke har besøkt. Vibrandsøy nås med egen båt eller rutebåt. Se kolumbus.no for avganger og billett kjøp.

Mesteparten av Vibrandsøy består av grønt uberørt kulturlandskap. Det er et naturskjønt område med grønne sletter, lune badeviker og lang strandlinje. Mulighetene for friluftsliv er store med

flotte områder for kano- og kajakkpadling, fritidsfiske, bading og turgåing. Midt på øya ligger Matlaug, et laguneliggende område med langgrunne strender som innbyr til å utforske livet i fjæra, fange krabber, reker og «stinter».

Opplev øya med opphold på Villa Vibrandsøy. Bestill rom, og se mer av hytta, på hyttas side på UT.no.

Ved leie av hele huset, kontakt oss:

haugesund@dnt.no / 52 71 53 11. Hovedbygget har et godt utstyrt kjøkken som er egnet for alle brukere. På østsiden, med utsikt mot byen, er det to stuer. Den ene stua har spisebord og den andre innredet med sofa- og sittegrupper. Toaletter i gangen. Hele første etasje vil være tilgjengelig for rullestol.

I andre etasje er det fem soverom med totalt 18 liggeplasser. To rom har

3 sengeplasser, en dobbeltseng nede og enkel overkøye. Tre rom har 4 sengeplasser hver, med to enkeltsenger og en køyeseng. Enkeltsengene er adskilt fra køyesengen med vegg. Vaskerom og toaletter.

Uthuset har egen våtromsavdeling med fire bad med dusj, toalett og vask, samt et lite bøttekott. Det er to soverom med 5 sengeplasser i hvert rom: En vanlig køyeseng og en med to soveplasser nede og en oppe. Begge soverommene har rullestoltilgang og det ene har direkte tilknytning til HC-tilpasset bad.

Huset er virkelig tilbake til «fordums prakt». Takk til alle som har lagt ned mye arbeid på Villa Vibrandsøy, ikke minst til alle frivillige som har lagt ned utallige timer med dugnadsinnsats gjennom flere år!

 Vibrandsøy, Haugesund

 Ubetjent

 28 sengeplasser

 Åpen hele året

 Låst med spesialnøkkel

Les mer om Villa
Vibrandsøy på ut.no

Tekst: Lotte Størksen

SIMLEBU SKAL BLI NY

Alle hyttene i Etnefjellet har gått gjennom betydelig oppgradering eller nybygg gjennom de siste tiårene. Nå er det Simlebu sin tur.

Simlebu, hytta lengst øst i rutenettet, består av to hytter. Hovedhytta er fra 1977 og sikringshytta er bygget i 1995. Begge hyttene har 18 senger og forholdsvis små oppholdsrom. Hovedhytta har fått en viss oppgradering de siste årene, mens sikringshytta står slik den ble bygget. Nå planlegges det for ei ny hytte på tunet.

– Vi trenger økt kapasitet i forbindelse med grupper på tur med tanke på oppholdsrom. Særlig skoleklasser, at de kan oppholde seg i ei hytte, sier leder for Simlebu, Britt Rameckers.

– Og folk er blitt godt vant med en viss grad av komfort på hyttene våre i Etnefjellene.

Dagens hovedhytte skal bestå som i dag, mens sikringshytta blir renoveret og bygget om. Det blir blant annet bedre tilrettelegging for hund med egen inngang fra utsiden til soverom hvor hund er tillatt. Sikringshytta vil fornyes og fremstå som en del av den nye hytta som skal reises.

– Mange liker ei lita hytte, og på vintertid har vi da to små hytter som vil være lettere å varme opp. Pandemien viste oss også fordel med å ha flere boenheter.

Bærekraftstrategien i foreningen ligger til grunn for alle løsninger som velges. To av arkitektkontorene HT har samarbeidet mest med, fikk utfolde seg med bærekraftstrategien og leverte idéskisser (les mer om bærekraft i DNT på side 14). Arkitektkontoret Brekke Helgeland

Simlebu i dag. Nye hytta skal til høyre i bildet, nærmere kanten.

Oppholdsrommet på Simlebu hovedhytte i dag.

Brekke AS sitt konsept «Tilbake til fremtiden» ble valgt. Det blir en videreføring og nytolkning av eksisterende byggeskikk slik en finner på gamle setere og stoler, og skal peke framover og fokusere på miljø og gjenbruk fundamentert i trygge og gjenkjennbare former. Den nye hyttas plassering blir ved sikringshytta og et overbygg mellom de to. Her blir det mer vindusflater og får naturen tettere på. En annen naturopplevelse, mener hyttevakt-

lederen. Sommeren 2023 skal arbeidene etter planen begynne, og det vil være nødvendig med to sommerhalvår for å ferdigstille hytta og ombyggingen.

– Det er fantastisk at vi nå endelig er der at det nå skal realiseres, smiler Britt.

– Dugnadsfolk er alltid velkomment og nødvendig. Vi vil nok trenge litt anleggskokker, ryddehjelp, og bistå byggefolkene. Ei uke på Simlebu må være ypperlig for mange, smiler Britt Rameckers.

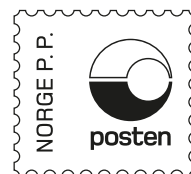

HAUGALAND KRAFT

Kraftige inntrykk

Turen opp var slitsom, men verdt hvert eneste skritt. Din egen kraft har tatt deg hit, høyt over verden og med solen i ryggen. Slike øyeblikk gir ny kraft til kropp og sjel. Haugaland Kraft er stolt over å støtte Haugesund Turistforening. Noe som bidrar til å gjøre naturen tilgjengelig for oss alle.

Vi ønsker alle haugalendinger en god tur!

Nytt utseende – fortsatt like lokal, nær og personlig.

Vi gleder oss til vårt neste kapittel, sammen med deg.

Spennende, utfordrende, lærerikt og magisk. Et nytt kapittel kan være så mangt. Men en ting er sikkert – vi er her for deg når du trenger oss, fra de små til de store tingene i livet. Vi er fortsatt lokalbanken. Vi er der du er.

Spare

Låne

Betale

Forsikre